

Brug bioanalytikerens bedre

Bioanalytikere er medvirkende ved stort set samtlige patientforløb i det danske sundhedsvæsen

danske bioanalytikere
dbio

Danske Bioanalytikere, dbio, er en af de 11 faglige organisationer, der er samlet i forhandlingsfællesskabet Sundhedskartellet, SHK. dbio's formand, Bert Asbild, er næstformand i SHK.

Danske Bioanalytikere, januar 2013

Fotografer: Mikkel Østergaard, Lars Bahl, Martin Dam Kristensen, Ulrik Tofte
Grafisk koncept: Datagraf

Brug bioanalytikerens bedre

til forebyggelse, diagnostik, behandling og rehabilitering – for patientens og økonomiens skyld

Internationale undersøgelser viser, at 70-80 % af alle kliniske diagnoser bygger på laboratorimedicinske analyser¹. Det er bioanalytikere, der udfører og kvalitetssikrer disse analyser.

Danske Bioanalytikere mener, at bioanalytikerens kompetencer kan anvendes endnu bedre i alle faser af patientforløbet. Derfor arbejder vi for, at bioanalytikerens rolle som diagnostiske samarbejdspartnere styrkes i sygehusvæsenet og primærsektoren.

Bioanalytikerens kernekompetencer ligger i at udføre og kvalitetssikre de tre faser af analyseprocessen: Prøvetagning, analyse og svarafgivelse.

De fleste fejl og utilsigtede hændelser sker i prøvetagningen og svarafgivelsen². Det vil sige ude hos rekvirenten eller i overgangen mellem rekvirenten og laboratoriet. Derfor er der behov for, at bioanalytikere i højere grad indgår samarbejde med kliniske afdelinger, fælles akutmodtagelser, almen praksis, sundhedshuse og patienten.

Bioanalytikere er kendetegnet ved at kvalitetssikre gennem systematik og præcision. Professionens styrke ligger i at organisere komplekse processer, fx ved at udvikle procedurer og retningslinjer, som kvalitetssikrer effektive arbejdsgange og dermed skaber en omkostningsbesparende behandling.

Kompetencerne i kvalitetssikring kan anvendes endnu bedre til at minimere fejl og utilsigtede hændelser og dermed styrke patientsikkerheden i sygehusvæsenet og primærsektoren.

Bioanalytikerens kompetencer kan i højere grad end tilfældet er i dag anvendes til at:

- 1 Styrke udredning og behandling gennem samarbejde med kliniske afdelinger, fælles akutmodtagelser og diagnostiske centre.**
- 2 Styrke behandling og monitorering af kroniske sygdomme gennem vejledning i brug og kvalitetssikring af patientnært udstyr og telemedicinske løsninger i primærsektoren og patienters eget hjem.**

¹ "Report of the Review of NHS Pathology Services in England", Department of Health, 2006

² "Kvalitetssikring af blodprøvetagning i det danske sundhedsvæsen", Danske Bioanalytikere, 2005

1

Diagnostiske samarbejdspartnere styrker udredning og behandling i kliniske afdelinger, fællesakutmodtagelse og diagnostiske centre

Bioanalytikere udgør den centrale faggruppe i sundhedsvæsenets laboratorievirksomhed. Uddannelsen til bioanalytiker er et tre et halvt år lang bachelorstudium, der udbydes på fem professionshøjskoler i Danmark. Bioanalytikere har ligesom fx læger, sygeplejersker og jordemødre en professionsautorisation.

Bioanalytikere kan, som del af de tværfaglige teams på kliniske afdelinger, fælles akutmodtagelser og diagnostiske centre, styrke udrednings- og behandlingsforløb.

Tiltag på flere af landets sygehuse viser, at bioanalytikere, der understøtter læger og sygeplejersker i prøvebestilling og svartolkning, er med til at øge effektiviteten og kvaliteten i behandlingen.

EKSEMPEL:

Klinisk Biokemisk Afdeling på Hillerød Hospital har netop uddannet 30 bioanalytikere til at være sparringspartnere for hver sin kliniske afdeling. I samarbejde har de kliniske afdelinger og bioanalytikerne identificeret patientforløb, hvor bioanalytikere i højere grad end i dag kan bidrage med deres kompetencer, fx koordinering af tidspunkt for prøvetagning. Et pilotprojekt på Neurologisk Afdeling viste, at læger og sygeplejersker havde stor glæde af, at bioanalytikere indgik i afdelingens team, samt at antallet af analyserekvisitioner faldt i projektperioden.

For mere information kontakt:
Ledende bioanalytiker Evy Ottesen,
Evy.Connrie.Ottesen@regionh.dk

EKSEMPEL:

På Hospitalsenheden Vest (Herning og Holstebro sygehuse) er bioanalytikere en fast del af det tværprofessionelle team i akutmodtagelserne. Her rådgiver bioanalytikere om analysevalg og sikrer, at antallet af overflødige analyser reduceres. Dette giver både økonomiske og tidsmæssige besparelser, men vigtigst af alt øges patientens oplevelse af kvalitet, da antallet af prøvetagninger, herunder nålestik, minimeres.

For mere information kontakt:
Chefbioanalytiker Karina Willemoes,
karina.willemoes@vest.rm.dk

EKSEMPEL:

Ved Patologisk Institut, Århus Universitetshospital, undersøger bioanalytikere egnetheden af prøver på undersøgelsesstuen, mens patienten undersøges for spredning af lungekræft til lymfeknuder (EBUS). Antallet af uegnede prøver er blevet minimeret, hvilket betyder, at færre patienter må genindkaldes til en ny undersøgelse.

For mere information kontakt:
Afdelingsbioanalytiker Janne Hjorth
jannehjor@rm.dk

Bioanalytikerfaget bygger på teoretisk viden om biomedicin samt på korrekt håndtering af alle former for humanbiologisk prøvemateriale. Formålet er at producere præcise prøvesvar til brug for diagnoser eller forskning. Mange analysetyper er i dag fuldautomatiserede, men teknikken kræver monitorering af bioanalytikere, der er uddannede i it og bioinformatik.

2

Diagnostiske samarbejdspartnere styrker kronikerindsatsen på tværs af sektorer

Bioanalytikere foretager analyser på blod, væv, sekret, urin, fæces, spinalvæske og DNA samt foretager forskellige former for scanninger og funktionsmålinger, fx EKG (Elektrokardiografi), lungefunktionsmålinger samt andre typer fysiologiske målinger. Bioanalytikere er en central faggruppe i fertilitetsklinikker og i mange medicinske forskningsafdelinger.

En øget indsats for mennesker med en eller flere kroniske sygdomme kræver fokus på egenbehandling og patientuddannelse. I den forbindelse vil der komme mere patientnært analyseudstyr både på sygehuse, i almen praksis, i sundheds- og akuthuse, samt hjemme hos den enkelte patient.

En sikker behandling og monitorering af kroniske sygdomme, fx kronisk obstruktiv lungesygdom, diabetes og patienter i blodfortyndende medicinsk behandling, fordrer, at analyseudstyret anvendes og fungerer korrekt.

Bioanalytikere kan med fordel stå for uddannelse af andre sundhedsprofessionelle og patienter i korrekt brug af analyseudstyret, samt i andre forhold, der kan påvirke resultatets pålidelighed. Derudover kan bioanalytikere rådgive om svartolkning og stå for løbende kvalitetssikring af udstyret.

Almen praksis kommer til at spille en større rolle i kronikerindsatsen. Her kan bioanalytikere bidrage med deres kompetencer i kvalitetssikring, statistik og organisering til at optimere arbejdsgange og udvikle faglige instrukser. Ligeledes kan de bidrage til koordineringen af patientforløb og diagnostiske ydelser på tværs af sygehus, almen praksis, sundhedscentre og ældrepleje.

Bioanalytikere er medvirkende ved stort set samtlige patientforløb i det danske sundhedsvæsen.

EKSEMPEL:

I Center for Trombose og Hæmostase på Næstved Sygehus uddanner bioanalytikere patienter i egenbehandling af blodpropsygdomme. Derudover uddanner bioanalytikere hjemmesygeplejersker i at foretage målinger af blodets koagulationsevne i ældre patienters hjem og på plejecentre. Hjemmesygeplejerskerne foretager målingerne og bioanalytikere står for styring af medicindosering. Ved denne tætte monitorering af patienten, undgår patienten en række besøg hos egen læge og på sygehuset. Samtidig mindskes risikoen for fejlmedicinering og sygehusindlæggelser.

For mere information kontakt:
Bioanalytikerspecialist
Gitte Vedel Melsen
gvm@regionsjaelland.dk

Bioanalytikere analyserer biologisk materiale fra patienter fx blod- og vævsprøver. Analyseresultaterne benyttes til at stille diagnoser, og er en forudsætning for korrekt behandling. Danske Bioanalytikere organiserer ca. 6500 bioanalytikere, der arbejder på sygehuse, på universiteter, i lægepraksis, på fertilitetsklinikker, med forskning eller i private virksomheder indenfor fx biotek og medikoteknik.

dbio danske bioanalytikere